

IZVEŠTAJ o prvoj održanoj radionici u Vranju

FORMIRANJE JAVNO-PRIVATNOG PARTNERSTVA ZA SMANJENJE PRERANOG NAPUŠTANJA ŠKOLOVANJA

Datum održavanja:	14.10.2013.
Mesto održavanja:	Vranje, zgrada Gradske uprave, svečana sala, Kralja Milana 1
Učesnici:	19 učesnika/ca predstavnika sledećih lokalnih institucija: UG Život, Fondation Caritas Luxembourg, Učiteljski fakultet Vranje, Visoka škola primenjenih strukovnih studija u Vranju, NVO M.O.D.U.S, Gradska uprava Vranje, Kancelarija za mlade grada Vranja, OŠ Dositej Obradović, OŠ J. J. Zmaj, UG NEXUS, UG Pozitiv
Ciljevi radionice:	<ul style="list-style-type: none">- bolje razumevanje programa i načina funkcionisanja- bolje razumevanje nadležnosti različitih opštinskih institucija i tela u oblasti osnovnog obrazovanja- bolje razumevanje uloga učesnika JPP u sprovođenju programa, definisati vremenski okvir aktivnosti i redosled koraka kao i mehanizam uspešne koordinacije, komunikacije i saradnje među učesnicima JPP
Program i dizajn:	Dostavljeni u materijalima
Spisak učesnica:	Spisak učesnika/ca priložen
Facilitatori:	Danica Radaković, Marko Stojanović, Jelena Marinković

Izveštaj je sastavljen od sledećih delova:

- I UVOD
- II PRIPREMA
- III REALIZACIJA RADIONICE
- IV OCENA USPEŠNOSTI RADIONICE
- V UTISCI FACILITATORA/KI

I UVOD

Radionica je organizovana o okviru projekta "Lokalna javno-privatna partnerstva za smanjenje preranog napuštanja školovanja" koji sprovodi WEBIN a koji je podržala Ambasada SAD u Republici Srbiji. Radionica je planirana sa ciljem kreiranja javno-privatnog partnerstva koje će biti mehanizam za sprovođenje programa TUTORING SRBIJA u gradu Vranju. Prisutni su bili predstavnici lokalnih institucija iz javnog i privatnog sektora i predstavnici WEBIN.

II PRIPREMA

Radionica je pripremljena od strane stručnih saradnika WEBIN: Danice Radaković, Marine Šolić Vojinović, Jelene Nastić-Stojanović i Marka Stojanovića. U pripremi radionica učestvovali su i lokalni facilitatori: Snežana Živadinović iz Aleksinca, Đorđe Radoičić iz Raške i Nemanja Dejanović i Jelena Marinković iz Vranja.

Korišćene su detaljne informacije o ciljnoj grupi i njihovim potrebama, dosadašnjoj međusobnoj saradnji na lokalnu kao i informacije o njihovim javnim nadležnostima i aktivnostima. Takođe su korišćeni materijali WEBIN (brošura o programu TUTORING, testovi i sl).

Radionica je dizajnirana i realizovana prema standardima kvaliteta WEBIN. Uvodna izlaganja su bila kratka, sa namerom da podstaknu učesnike na aktivno učešće u razmeni znanja, veština i informacija. Radni materijali su pripremljeni unapred i podeljeni učesnicima na početku radionice i to: Program, Plan radionice, Dizajn 1. radionice, hendout prezentacije, situacioni test i evaluacioni upitnik. Učesnici su bili podstaknuti da stečena znanja koriste u svom budućem radu.

III REALIZACIJA RADIONICE

Kao što je i bilo predviđeno programom, radionica se sastojala od tri sesije i jedne pauze. Prva sesija je bila posvećena upoznavanju programa TUTORING SRBIJA. Druga sesija je bila posvećena analizi javnih nadležnosti lokalnih institucija u domenu osnovnog obrazovanja. Treća sesija je bila povećana funkcionisanju javno-privatnog partnerstva i podeli uloga unutar JPP između institucija učesnica.

I sesija

Prva sesija u trajanju od 30 minuta odnosila se na upoznavanje sa osnovama programa TUTORING SRBIJA. Pre početka sesije, prisutnima se obratila gđa Maja Ristić, članica Gradskog veća zadužena za obrazovanje, mlade i kulturu, napravljen je dogovor o načinu rada a učesnici su dobili priliku da se predstave i kažu sa kakvim su očekivanjima došli na radionicu.

Rad je nastavljen predstavljanjem programa TUTORING SRBIJA i to: opisa, ciljeva, namene, edukativna & vaspitna komponenta modela, vršnjački pristup & odnos odrasli-dete, uloga lokalne zajednice, samoodrživost i institucionalizacija programa i na kraju su kratko izlistani koraci u sprovođenju modela.

Učesnicima je od početka data mogućnost da izlaganje prekinu pitanjem, komentarom, molbom za pojašnjenje i sl. Profesorka Učiteljskog Fakulteta je pojasnila da vršnjačka edukacija podrazumeva edukaciju među vršnjacima a ne između dece osnovnoškolskog uzrasta i mladih u statusu studenta. Ukazano je i na činjenicu da postoji nedovoljna integracija institucija u gradu Vranju.

Nakon predstavljanja programa, pitanja i komentara, učesnici su se saglasili da se nastavi sa drugom sesijom.

II sesija

Druga sesija u trajanju od 45 minuta odnosila sa na analizu javnih nadležnosti lokalnih institucija u domenu osnovnog obrazovanja kao i na informisanje o projektima i programima udruženja i drugih aktera u domenu rada sa osnovnim školama. Cilj ove sesije bio je da se učesnici informišu u nadležnostima i aktivnostima drugih institucija i na taj način pripreme za diskusiju i dogovaranje o funkcionisanju JPP koje je bilo predviđeno za treću sesiju.

Prvo su analizirane nadležnosti Gradske uprave (i Sekretarijata za obrazovanje i gradskog Saveta za obrazovanje), zatim Kancelarije za mlade grada Vranja, Centra za socijalni rad (CSR), osnovnih škola i na kraju udruženja i visokoškolskih ustanova.

Koristeći interaktivni input i diskusiju, definisali smo sledeće nadležnosti i tipove aktivnosti:

<i>Institucija</i>	<i>Sektor</i>	<i>Nadležnost</i>	<i>Tipovi aktivnosti prema osnovnoškolskom(koj) obrazovanju / populaciji</i>
Gradska uprava	Javni	Finansiranje materijalnih troškova; Predlaganje lokalnih politika/odluka/strategija obrazovanja;	
Sekretarijat za obrazovanje	Javni	Prosvetna inspekcija koja vrši nadzor je u nadležnosti Sekreterijata; Prikuplja izveštaje o radu škola;	Projekti
Kancelarija za mlade	Javni		Neformalno obrazovanje i obuka, volontiranje (Volonterski servis), projekti
Centar za socijalni rad	Javni	Koordinacija starateljstva/hraniteljstva; Vođenje slučaja deteta po prijavi škole	
Osnovne škole	Javni	Upis i školovanje dece	
Udruženja građana (mladih, roditelja i sl.)	Privatni		Neformalno obrazovanje i obuka, volontiranje, projekti
Visokoškolske institucije	Javni / privatni		Volontiranje, praksa, projekti
KARITAS LUKSEMBURG	Privatni		Finansiraju projektno materijalne troškove školama kao i unapređenje procesa nastave i položaja ciljne grupe preko projekata udruženja

Istaknut je značaj Razvojnog savetovališta pri Domu zdravlja Vranja u radu sa vulnerabilnom (društveno osetljivim kategorijama) decom te da na sledeću radionicu pozovemo i predstavnike ove institucije. Isto važi i za Sekretarijat za obrazovanje.

Nakon analize nadležnosti svakog pojedinačnog tipa institucije, učesnici su pozvani da prokomentarišu da li su bili upoznati sa pomenutim nadležnostima i da li bi dodeli još nešto što nije pomenuto te da li je do sada postojala saradnja sa tom institucijom.

Nakon druge sesije usledila je 10-minutna pauza.

Treća sesija u trajanju od 80 minuta odnosila se na dogovaranje kako će funkcionisati JPP u Vranju i kako će program TUTORING SRBIJA biti implementiran. Postigli smo dogovor da predstavimo korak po korak na način kako je predviđeno programom i da onda razgovaramo na koji način će koja institucija učestvovati u sprovođenju koraka te da li je ovakav način izvodljiv u gradu Vranju i da li nešto treba menjati u koraku.

Prvo korak koji smo predstavili je **izbor koordinatora (stožera) JPP u Vranju**. Naša sugestija je bila da to koordinatorica JPP bude gđa Maja Ristić iz Gradske uprave obzirom da je istakla dobru volju da koordinira aktivnosti i da svim institucijama jeste u interesu da na tako visokoj poziciji bude odgovornost koordinacije (na taj način se povećaja izvesnost i kvalitet saradnje unutar partnerstva). Svi učesnici su prihvatili predlog.

Drugi korak je **odabir dece** za učešće u programu. Predložili smo da inicijalni predlog dece kreira školski psiholog/pedagog u saradnji sa razrednim starešinama i roditeljima koji bi se dalje prosledio koordinatoru (Gradska uprava). Koordinator saziva grupni sastanak sa psiholozima/pedagozima i Centrom za socijalni rad i utvrđuje se finalna lista dece i obezbeđuje saglasnost roditelja.

Učesnici su se saglasili sa načinom odabira dece i predložili da se u proces selekcije uključi i Razvojno savetovalište pri Domu zdravlja.

Zatim je predstavljen treći korak: **selekcija i obuka tutora**. Predsatvljen je predlog da najavu i promociju programa (dizajn i produkcija promo materija i sl.) među potencijalnim tutorima koordinira Kancelarija za mlade, a da učestvuju udruženja, fakulteti, volonterski centri, itd. Dat je predlog da se prijavljivanje organizuje elektronski na e-mail adresu ili preko sajta ili lično u KzM odnosno volonterskom centru ili studentskom parlamentu. Predloženo je i da KzM koordinira ovaj proces i preuzme na sebe pripremu procesa selekcije i obuke tutora.

Još jednom je istaknuto da program omogućava da tutori budu mladi u statusu studenta ili omladinskog radnika koji su senzitivisani za rad sa mladima. Ovde su se javila dva mišljenja među učesnicima. Jedno mišljenje smatra da tutori mogu biti svi mladi dok drugo smatra da tutori treba da budu studenti Učiteljskog fakulteta koji su tokom studija imali metodičke predmete. Naša sugestija je bila da se program otvori za sve mlade tutore a da se prilikom uparivanja povede računa da deca koja imaju problem sa učenjem dobiju tutora metodičara dok bi deca koja su u programu zbog ponašanja dobili tutora koji je dobar motivator npr. ne nužno i metodičar. Ovo pitanje je ostavljeno za drugu radionicu da se još o njemu diskutuje.

Učesnici su se saglasili i sa ovim korakom i prokomentarisali da je dobro osmišljen. Zatim smo prešli na pitanje selekcije i obuke tutora. Predloženo je da selekciju vrši komisija koju će činiti školski psiholog, CSR, KzM, predstavnik roditelja iz udruženja/saveta škole a da komisija može imati i širi sastav. Selekcija bi se vršila na na bazi rezultata testa (test sadrži pitanja iz opšte informisanosti kao i pitanja situacione procene, ličnosti i pripadnosti grupi) i 15-o minutnog intervjua pred Komisijom. Učesnicima je pokazan primer situacionog testa koji su dobili u svojim materijalima a test opšte informisanosti i kulture mogu da sastave i sami, proizvoljno. Učesnici su pomenuli da bi se ovaj korak mogao i skratiti ili uprostiti ukoliko tutori budu studenti npr. Učiteljskog fakulteta koji su kroz ovakvu vrstu selekcije već prošli tokom studija.

Kada je reč o **obuci tutora**, predložili smo da WEBIN organizuje jednodnevni ToT (trening za trenere) za predstavnike JPP koji bi dalje davali jednodnevnu obuku tutorima nakon procesa selekcije. Obuku za tutori bi dakle držali predstavnici lokalnog JPP (stručno lice iz CSR, Sekretarijata, škole – psiholog, pedagog, spec. edukator) koje bi obučio WEBIN. Dogovoreno je i da nakon ToT obuke koju će organizovati WEBIN, KzM formalno bude organizator obuke za tutore a time i izdavalac nekog sertifikata tutorima o položenoj obuci.

za prevenciju
ranog napuštanja
školanja

Projekat: Lokalna javno-privatna partnerstva za smanjene preranog napuštanja školovanja

Zatim smo prešli na korak 4: **uparivanje dece i tutora**. Predloženo je da uparivanje vrši stručna komisija koja će sagledati sa jedne strane profile dece a sa druge strane profile tutora i prema tome izvršiti odgovarajuće uparivanje. Predloženo je da se nakon uparivanja individualno organizuje upoznavanje tutora i dece (u prisustvu roditelja i nastavnika). Tom prilikom će se postići i dogovor o načinu rada tutora sa detetom, prostoru i komunikacija na programu među najvažnijim učesnicima: DETE-TUTOR-NASTAVNIK-RODITELJ.

Ovde su istaknuta 2 rizika: prvi se odnosi na saglasnost roditelja odnosno na protivljenje roditelja da dete uđe u ovakav program jer bi to potencijalno kreiralo loš imidž za dete i tu porodicu obzirom da bi to bio javno vidljivi indikator da je dete u nekoj vrsti rizika, a roditelji ne žele da se to u javnosti vidi. Drugi rizik je da dete ne bude zainteresovano da ga neko "tutoriše" jer je percepcija deteta da mu to "kviri imidž u društvu". U diskusiji smo istakli da je važno da zauzmemo pristup da tutorin nije posao za tutora već jedan vid druženja i socijalizacije. te da takav pristup treba imati i kada je reč o ova 2 rizika. Dakle, program je vrsta kontinuiranog druženja između deteta u riziku i tutora koje treba da edukativno i vaspitno, u tom periodu, utiče na dete i izazove boljitak kroz to "edukativno" i "vaspitanje druženje".

Zatim smo prešli na predstavljanje 5. koraka: **individualni rad tutora i deteta (podučavanje)**. U skladu sa postignutim dogovorom prilikom upoznavanja tutor i dete bi radili jednom do 2 puta sedmično, 1-2h u sigurnom prostoru (škola). Konstantno bi se odvijala **komunikacija između tutora i razrednog starešina i tutora i roditelja** kako bi se obezbedila povratna informacija o napretku deteta i promenama koje zapažaju starešina i roditelj.

Istovremeno bi 1-2 mesečno bili organizovani i **zajednički sastanci tutora sa supervizorima** (Gradski sekretarijat, Centar za socijalni rad i KzM) kako bi tutori imali priliku da međusobno podele iskustva i pomognu jedni drugima odnosno kako bismo dobili stručnu pomoć i savet o prevazilaženju konkretnog izazova od stručnog lica. Postojala bi i mogućnost da tutor u odnosu na konkretan izazov dobije i individualnu pomoć od strane stručnog lica iz JPP.

Na kraju smo došli i do koraka 6: **evaluacije učinaka**. Merenje napretka dece na kraju projekta, na osnovu: a) postignutog uspeha u školi, smanjenog broja izostanaka; b) promena u ponašanju – pro socijalno delovanje, porast samopouzdanja, veće prihvatanje kod vršnjaka (zadovoljstvo deteta, roditelja i razrednog starešine). Dogovoreno je da se u evaluaciju uključe svi partneri iz JPP i da se sama metodologija evaluacije osmisli tokom trajanja tutoringa uzimajući u obzir profil rizika kod dece i predmet merenja odnosno praćenja.

Na kraju radionice učesnici su individualno popunili evaluacioni formular za ocenu uspešnosti radionice a nakon popunjavanja formulara utvrđen je okviran datum za održavanje druge radionice (druga nedelja novembra). Dogovoreno je da na drugoj radionici razgovaramo o koordinaciji JPP i regulisanju pravila funkcionisanja kao i da pripremimo akcioni plan za početak tutoring programam od 01. februara 2014. godine.

IV OCENA USPEŠNOSTI RADIONICE

Evaluacioni formular za ocenu uspešnosti radionice je popunilo 14 učesnika/ca i to na sledeći način:

SADRŽAJ:

Sadržaj radionice je bio usmeren na realizaciju cilja i lako se mogao pratiti.

- u potpunosti se slažem – 12
- delimično se slažem – 1
- niti se slažem niti se ne slažem – 1
- delimično se ne slažem – 0

- u potpunosti se ne slažem – 0

Trajanje svake sesije je bilo primereno sadržaju i težini materije.

- u potpunosti se slažem – 9
- delimično se slažem – 4
- niti se slažem niti se ne slažem – 1
- delimično se ne slažem – 0
- u potpunosti se ne slažem – 0

Metode i tehnike rada su primerene sadržaju radionice.

- u potpunosti se slažem – 11
- delimično se slažem – 2
- niti se slažem niti se ne slažem – 1
- delimično se ne slažem – 0
- u potpunosti se ne slažem – 0

PREDAVAČ:

Vlada materijom koju predstavlja.

- u potpunosti se slažem – 12
- delimično se slažem – 2
- niti se slažem niti se ne slažem – 0
- delimično se ne slažem – 0
- u potpunosti se ne slažem – 0

Na jasan način predstavlja sadržaj.

- u potpunosti se slažem – 13
- delimično se slažem – 1
- niti se slažem niti se ne slažem – 0
- delimično se ne slažem – 0
- u potpunosti se ne slažem – 0

Omogućava aktivno učešće učesnika, održava dobru atmosferu i kontakt sa učesnicima.

- u potpunosti se slažem – 13
- delimično se slažem – 1
- niti se slažem niti se ne slažem – 0
- delimično se ne slažem – 0
- u potpunosti se ne slažem – 0

RADNI MATERIJAL:

Prati sadržaj radionice.

- u potpunosti se slažem – 12
- delimično se slažem – 2
- niti se slažem niti se ne slažem – 0
- delimično se ne slažem – 0
- u potpunosti se ne slažem – 0

Napisan je razumljivo.

- u potpunosti se slažem – 12
- delimično se slažem – 2
- niti se slažem niti se ne slažem – 0
- delimično se ne slažem – 0
- u potpunosti se ne slažem – 0

Pogodan kao pomoć u daljem radu.

- u potpunosti se slažem – 12
- delimično se slažem – 2
- niti se slažem niti se ne slažem – 0
- delimično se ne slažem – 0
- u potpunosti se ne slažem – 0

ORGANIZACIJA:

Informacije su bile blagovremene i precizne.

- u potpunosti se slažem – 12
- delimično se slažem – 2
- niti se slažem niti se ne slažem – 0
- delimično se ne slažem – 0
- u potpunosti se ne slažem – 0

Izbor i sastav učesnika je adekvatan.

- u potpunosti se slažem – 11
- delimično se slažem – 2
- niti se slažem niti se ne slažem – 1
- delimično se ne slažem – 0
- u potpunosti se ne slažem – 0

Radni uslovi su bili primereni načinu rada.

- u potpunosti se slažem – 12
- delimično se slažem – 2
- niti se slažem niti se ne slažem – 0
- delimično se ne slažem – 0
- u potpunosti se ne slažem – 0

Opšti utisak o radionice, komentar i predlozi:

- "Tema projekta je značajna, aktuelna... Zato je i radionica veoma značajna na lokalnom nivou."
- "Zadovoljstvo mi je bilo prisustvovati treningu. Radujem se ponovnom susretu."
- "Obuka je veoma dobro organizovana i održana."
- "Radionica je dobro osmišljena i predstavljena od strane predavača."
- "Jasno i sažeto, veoma dobri propratni materijali!"
- "Veoma koristan program, značajan za školovanje dece koja imaju problema u učenju!"
- "Prijatna atmosfera."

Ukupna ocena radionice (na skali od 1 do 5 gde je 1 najmanja ocena)

- 5 je zaokružilo 10 učesnika
- 4 je zaokružilo 4 učesnika

V UTISCI FACILITATORA

Radionica je realizovana u potpunosti prema predviđenom dizajnu, koji je prilagođen potrebama grupe i projektnim ciljevima. Grupa je bila sastavljena od učesnika/ca različitog znanja, iskustva i starosne dobi. Međutim, ono što je bilo zajedničko svim članovima grupe jeste spremnost za usvajanje novih znanja i otvorenost za saradnju, tako da je grupna dinamika veoma brzo uspostavljena. Učesnici/ce su bili aktivni u velikoj grupi ali je bilo i učesnika koji su samo pratili tok bez komentarisanja.

Atmosfera tokom radionice je bila pozitivna i radna. Teških ponašanja nije bilo. Međusobna komunikacija između učesnika/ca i sa facilitatorima je bila puna uvažavanja.

Projekat: Lokalna javno-privatna partnerstva za smanjene preranog napuštanja školovanja

Učesnici/ce su pokazali da su zadovoljni radionicom. Većina je iskazala želju za daljim zajedničkim radom i sticanjem znanja u ovoj oblasti.

U Beogradu 25.10.2013.

Izveštaj pripremili:

Danica Radaković
Marko Stojanović
Jelena Marinković

Projekat sprovodi Zapadnobalkanski institut WEBIN, Beograd, Srbija
www.wb-institute.org